

Ta makten över din pension

Livet är fullt av fallgropar. Fallgropar som vi kan behöva hjälp för att upptäcka. Det gäller att undvika de största hindren för att få en så bra pension som möjligt.

Det menar Annika Creutzer, ekonomijournalist och privat-ekonomisk expert, som skrivit boken *Ta makten över din pension*.

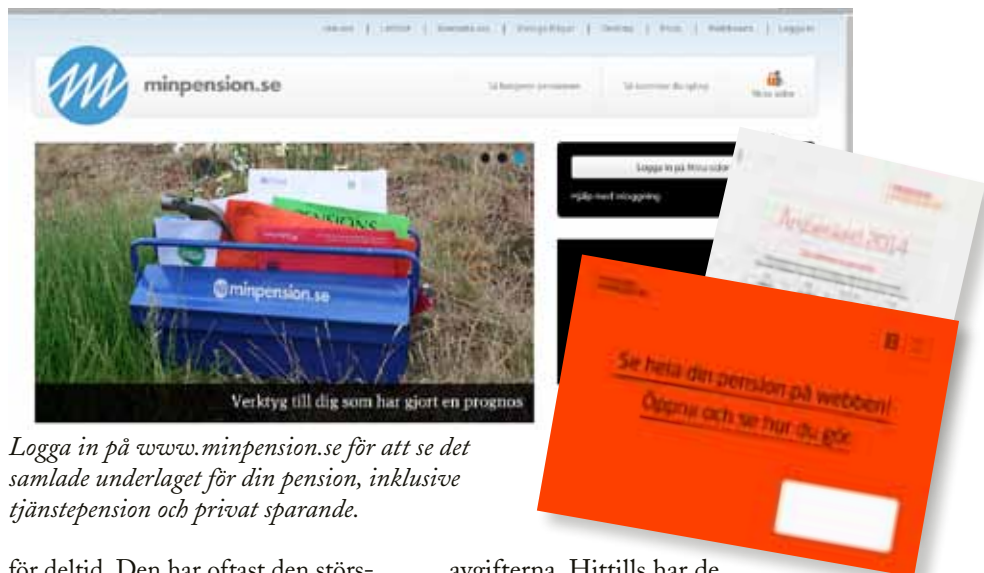
Varför ska frilansare ta makten över sin pension?

– Det är ingen annan som tar ansvar för din pension. Anställda får oftast, cirka 90 procent, en tjänstepension som arbetsgivaren betalar in till. Som frilansare måste du själv kompensera för detta. För inkomster under cirka 36 000 kronor bör du därför, om du kan, sätta av ett belopp som motsvarar 4,5 procent av inkomsten, säger Annika Creutzer.

– Det är lätt om du är ointresserad att du låter någon annan bestämma hur du ska pensionsspara. Då blir det lätt ett dåligt val med höga avgifter. Billigaste pensionssparandet har du hos nätmäklare som Avanza. Även om avdragsrätten för privat pensionsparande minskas och tas bort så får du som frilans utan tjänstepension fortfarande sätta av avdragsgillt upp till ett belopp som motsvarar 35 procent av din inkomst, vilket kanske är få förutnat.

Vilka är de vanligaste fällorna för frilansare? Är det någon skillnad mellan män och kvinnor?

– Vi glömmer att räkna med tjänstepension när vi sätter våra priser. Vill vi göra det så kan det ibland vara svårt att få igenom priset. Kvinnor ska se upp

Logga in på www.minpension.se för att se det samlade underlaget för din pension, inklusive tjänstepension och privat sparande.

för deltid. Den har oftast den största betydelsen för pensionens storlek.

Vilka knep finns för att inte hamna i dessa fällor?

– Gå in på minpension.se och begär fram dina uppgifter. Se vad du får beroende på hur länge du arbetar, hur mycket du arbetar och andra simuleringar som är mycket lätta att göra med de egna uppgifterna.

Är det något du skulle vilja be våra beslutsfattare om för att förbättra livet för en frilansare som jobbar efter 65?

– Skatten på arbetsinkomster är lägre från och med det år vi fyller 66 år. Men nu ligger i regeringens budgetproposition en höjning av de sociala

avgifterna. Hittills har de som fyller 66 under året eller är äldre bara behövt betala pensionsavgiften på drygt 10 procent, som dessutom höjer den egna pensionen. Nu tillkommer en särskild löneskatt på 8,5 procent vilket kommer att göra att som frilansare nästa år måste du betala totalt 18,71 procent i sociala avgifter.

– Men vi ska komma ihåg att det är ännu dyrare för den som är yngre.

– Det finns en färsk utredning som vill förenkla beskattningen för enskilda firmor och ge möjlighet till fler avdrag som aktiebolagen har. Vi får se om det blir förslag från regeringen framöver i enlighet med utredningen, avslutar Annika Creutzer.

Lars-Eric Sjölander

En fråga om upphovsrättsintrång

Är det okej att klippa in någon annans trettio år gamla, men unika, material i en så kallad pitch?

Av en slump fick Media-medlemmen och filmaren Björn Carlgren reda på att ett unikt råmaterial som han filmat i slutet av 1980-talet använts av två etablerade dokumentärfilmare.

– De hade klippt in tre minuter av mitt råmaterial som en del i en snyggt producerad pitch med syfte att attrahera sponsorer till sitt projekt, säger Björn Carlgren.

Idén byggde delvis på den story som Björn gjort och sålt visningsrätten på för drygt trettio år sedan.

Är det okej att göra så? När Björn konfronterade filmarna förklarade de att de inte hört av sig för att det varit semester-tider, att de haft dåligt med tid och att trailern bara skulle visas för tänkta finansärer. Enligt Björn skulle de ha hävdats att det var okej att använda hans material då det inte skulle visas offentligt.

De mailade också ett avtalsförslag som Björn tyckte var konstigt. Där erbjöd filmarna sig betala Björn en engångssumma om 10 000 kronor för att de använt hans material, men endast under förutsättning att pitchen bidragit till stöd från någon finansär. Dessutom erbjöd filmarna Björn 9 000 kronor per minut för att få använda hans material i den slutliga dokumentären.

I början av september mailade Björn Carlgren föreningen Medias juridiska rådgivare, Jennie Kastberg på Ramberg advokater. Han förklarade bakgrunden och vad som hänt. Att han förbjudit filmarna att använda hans material, att han anser att de redan kränkt hans upphovsrätt, att det är en form av offentlighet när filmarna söker pengar för sitt projekt.

Eftersom Björn har en pågående process med dokumentärfilmarna beskrivs inte fallet utförligare här i artikeln.

Björn är också noga med att påpeka att det naturligtvis i övrigt står filmarna fritt att göra sin dokumentärfilm.

– **Redan dagen efter fick jag svar** från Jennie Kastberg som skrev: ”Först och främst visar de ju uppenbarligen piloten för en rad människor när de pitchar projektet. Det ska de sluta med omgående. Det är precis som du skriver ett intrång i din upphovsrätt. Hur många minuter har de använt? Vet du om de lyckats få någon finansiering?”

Jennie och Björn hade lite mailväxling under dagen och hon skriver bland annat: ”Upphovsrättsintrånget består inte endast av att de visar och sprider ditt verk, de klipper dessutom i ditt verk utan ditt godkännande.

För intrånget ska de betala skadestånd. Summan är väl-

Filmaren Björn Carlgren kontaktade Medias juridiska rådgivare och fick snabb hjälp när han drabbats av intrång i sin upphovsrätt.

FOTO: PAUL PHILIP ABRIGO

digt svår att säga. De är uppenbarligen beredda att betala 9 000 kr/min.” ... ”Eftersom materialet är så viktigt kan du gott sätta ett högre minutpris.

Däruöver ska de betala skadestånd (skada på verkets anseende, ideell skada och ditt intresse av att intrång inte begås) och här är det väldigt svårt att sätta en siffra. De påstår att de inte visat piloten för någon men det kan lika gärna vara lögn. Man skulle kunna landa på någonting mellan 20 000–30 000 kr.”

Jennie Kastberg förslår Björn att han meddelar filmarna sitt krav för deras intrång i upphovsrätten. Att de betalar ungefär hälften på en gång. Om inte tycker hon att Björn får överväga att ta ärendet till domstol.

Vidare skriver hon: ”De äger inte rätt att använda ditt verk på något sätt. Att klippa i ditt verk och använda delarna i piloten för att pitcha är ett otillåtet användande.

Vill de sedan lösa arkivrättigheter för att använda i pitchen och i en senare film är det en annan fråga.”

Efter denna mailväxling är medlemsförmåns-halvtimmen slut och Jennie svarar Björn att han är välkommen att höra av sig om han behöver mer hjälp, med avtal och liknande.

– **Jag är glad att jag fick så snabb och effektiv hjälp.** Det är också skönt att det kunde ske med Medias hjälp. Juristtjänsten är verkligen bra! avslutar Björn Carlgren.

Gunnel Olausson

Kontakta Medias rådgivare på mail så kontaktar de dig

datasupport@foreningenmedia.se

ergonomi@foreningenmedia.se

juridik@foreningenmedia.se

Nytt från Media slår ett slag för föreningens medlemmar och våra skilda yrkeskunnskaper. Denna gång har turen kommit till Annika Creutzer.

Man blir aldrig färdiglärdd som journalist!

Orden kommer från Annika Creutzer som hoppas på debatt och företagardiskussioner i Media.

Den nyblivna medlemmen Annika Creutzer, 57 år, säger att hon ville hitta en yrkesorganisation, inte ett fackförbund, när hon blev egenföretagare.

– Marianne Hühne von Seth rekommenderade mig att gå med i Föreningen Media.

Annika är nationalekonom i botten och gick Poppius journalistutbildning 1984. Nu har hon varit skrivande reporter i 30 år, med undantag för fyra år som privatekonom på Skandiabanken.

– Mitt första journalistjobb hade jag som sommarvikarie på Svensk Damtidning. Där kartlade jag kungafamiliens privatekonomi.

Egenföretagare har Annika varit i tre år. Innan var hon anställd på bland annat Aftonbladet där hon började som vanlig kvällstidningsreporter och skrev exempelvis om Ebbe Carlsson-affären och Stig Berglings rymning.

– Jag har också gjort en rad "Vi 5:or". Det var ett blandat jobb. Men jag har alltid haft nytta av mitt privatekonomiska kunnande.

Det blev nio år på Aftonbladet och lika länge på Privata Affärer där hon slutade som chefredaktör. Hon har även skrivit i Pengar 24, Svenska Dagbladet, med flera tidningar.

Annika Creutzer hörs idag i radioprogrammet Plånboken där hon sedan många år är privatekonomisk expert.

Som egenföretagare vill Annika hålla sig à jour med branschen. Presstetik och olika debatter hoppas hon kunna hitta i Föreningen Media. Och att det ska bli ett bra gäng att diskutera företagarefrågor med.

– Kunskapsutbyte tycker jag är viktigt i en förening som Media, säger Annika Creutzer.

– Man blir aldrig färdiglärdd som journalist!

En annan sak som Annika tycker är väldigt bra med Föreningen Media är att det är en yrkesorganisation som ger ut presskort.

– Sveriges tidskrifters presskort kan man bara få om man är anställd på en av medlemstidningarna, inte om man som jag har två av dem som uppdragsgivare.

När Annika får frågan vad hon är mest stolt över av det hon skrivit så kommer svaret tveklöst:

– Jag var den första som skrev om barn med ADHD, Aspergers syndrom och DAMP. Efteråt fick jag många fina brev från läsare, flera äldre, som skrev att nu förstod de, varför de under hela livet känt sig annorlunda, säger Annika med eftertryck.

Annika berättar att hon gjort en del annorlunda intervjuer, till exempel att hon fick finansmannen Peter Wal-

Forts. på nästa sida.

Forts. från sid 3.

lenberg att berätta om att han inte var älskad av sin pappa.

När prinsessan Christina skulle intervjuas 1993 inför sin födelsedag slutade det med en helt annan typ av intervju – hon berättade om vänner som dött i aids och det blev det artikeln kom att handla om.

– Under mina många år på Privata Affärer skrev jag också flera artiklar som jag vet att människor tjänat pengar på, säger Annika glatt.

En av hennes förebilder är Calle Norlén. Han gjorde för många år sedan i Civila Försvarstidningen en intervju med Kristina Lugn om försvarsfrågor.

– Något som Kristina Lugn visade sig vara oväntat insatt i som dotter till en högt uppsatt militär, säger Annika.

– Jag gillar att göra intervjuer och framförallt om jag hittar något oväntat. Men gräv är också kul. För många år sedan gjorde jag ett grävjobb om pensionsavtalen inom Sveriges alla landsting. Idag har inga landsting så generösa avtal.

När Annika inte arbetar umgås hon med sin tonårsdotter och sin hund. Hon tycker också mycket om att resa och på höstlovet bär det av till New York.

Gunnel Olausson

Vi hälsar vår nya medlem Caroline Campbell välkommen till Föreningen Media!

Caroline Campbell, Stockholm, med företaget Caroline Campbell prod är frilansjournalist, filmare och fotograf med fokus på Mellanöstern och Ryssland.

Sluten Facebook-grupp ersätter Listan

I medlemsenkäten som gjordes under sommaren fanns synpunkter om att lösa praktiska frågor bättre som exempelvis Medias diskussionsforum Listan för utbyte av åsikter.

På Listan har diskussionerna under åren tidvis gått heta. Där har också kunskapsutbyten kunnat ske samt efterlysning av exempelvis olika professioner och av lediga lokaler.

Då systemet som Listan byggde på blivit ålderdomligt och svårskött har styrelsen nu beslutat att Listan ersätts av den slutna Facebook-gruppen "Föreningen Media (hemlig grupp)". Vi har valt att göra gruppen hemlig för att personer utanför Media inte ska kunna se diskussionerna som pågår där.

I dagarna sänds en inbjudan ut om att ansluta sig till

den slutna Facebook-gruppen "Föreningen Media". Om många medlemmar ansluter sig så får vi igång diskussionerna igen i Media!

Patric Linden är moderator för den slutna gruppen. Om du har några frågor så når du Patric på info@internetfoto.se

Föreningen Media har också en öppen grupp på Facebook där vem som helst kan delta i diskussionerna. Tanken är att den ska spegla verksamheten från huvudsidan www.foreningenmedia.se. Den heter också "Föreningen Media" och du finner den under Platser. Catarina Berggrén är ansvarig för den öppna gruppen. Om du har några frågor så når du Catarina på catarina@kapitel2.se

Styrelsen

Nytt från Media

Ansvarig utgivare: Christina Zaar

Redaktör: Gunnel Olausson
gunnel.olausson@fgo.nu

Styrelsen

kontakt@foreningenmedia.se

Lars-Eric Sjölander, ordförande
08-556 00 185

Catarina Berggrén, kassör
070-512 13 97

Patric Lindén, hemsida
073-772 04 71

Curt Weizel, sekreterare
070-632 71 41

3 vakanta styrelseplatser

Kansli

Föreningen Media, c/o Kansliet,
Enhagsslingan 6, 187 40 Täby
08-501 26 800

Plusgiro 831 77 40-2
kontakt@foreningenmedia.se

Medias rådgivare

datasupport@foreningenmedia.se
ergonomi@foreningenmedia.se
juridik@foreningenmedia.se